

การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อ
บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
Creative Cultural Tourism Management by Tai Lue Community
Ban Pae Ton Yang Ngam, Ban Thi Subdistrict, Ban Thi District,
Lamphun Province

กัญชพร เชื้อนคำ นันทน์ภัส ทองมณี กุลจิรา ตนกการณ
นงเยาว์ ภัทรเกตุอนันต์ พีรพัฒน์ บัวลอย และ ชนาพร ถามดี
Kanchaponr Kuankum Nunnapat Thongmanee
Kunjira Tonkan Nongyao Phataraketanan peerapat Bualoy
and Chanaporn Thamdee

นักวิชาการอิสระ
Independent Scholar

วันที่รับบทความ : วันที่ 3 มกราคม 2568

วันที่ส่งบทความที่แก้ไข : วันที่ 9 มีนาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความเพื่อตีพิมพ์ : วันที่ 14 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อบ้านแพะตันยางงาม อลัทธิศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดรายได้และความต้องการของนักท่องเที่ยวในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อ บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรชาวไทลื้อที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 289 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม Excel และนำเสนอผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ค่าการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยที่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและกราฟ

ผลวิจัยพบว่า ศักยภาพของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนไทลื้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 โดยส่วนใหญ่เห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวมีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และสามารถเป็นแลนด์มาร์คของชุมชนได้ กิจกรรมของชุมชนมีความโดดเด่น น่าดึงดูดใจ ในขณะที่รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 โดยชุมชนมีการวางแผน มีระบบธุรกิจชุมชนที่ชัดเจน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำธุรกิจชุมชน และในชุมชนมีการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น การเดินทาง และแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 ส่วนใหญ่เห็นว่า การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของไทลื้อจะทำให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของคนไทลื้อมากยิ่งขึ้น และสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในชุมชน

คำสำคัญ: การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, ชุมชนไทลื้อ, วัฒนธรรมและภูมิปัญญา

ABSTRACT

This research is quantitative. The objective is to study the creative management of cultural tourism by the Tai Lue community. Study on the promotion of tourism that generates income and the needs of tourists in creative cultural tourism management by Tai Lue Ban Pae Ton Yang Ngam community. The sample in this research is the Tai Lue population living in Ban Pae Ton yang Ngam community. The instrument in this research is an data analysis questionnaire by program (Excel) presenting the results of descriptive statistical analysis by determining the frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the potential of the community to affect the tourism of the Tai Lue community as a whole was at a high level, with an average of 4.45 (SD=0.67). Meanwhile, the creative cultural tourism model of the Tai Lue community as a whole is at a high level, accounting for an average of 4.58 (SD= 0.65). A clear community business system and in the community there is an exchange of knowledge about doing community business. Convenience to Tourists, such as travel and conservation guidelines for the restoration of cultural heritage and wisdom of the Tai Lue community, were at a high level overall, accounting for an average of 4.62 (SD= 0.66). Most of them agree that organizing activities related to the lifestyle and wisdom of Tai Lue will allow tourists to experience the lifestyle of the Tai Lue people more and impress tourists who come to visit the community

KEYWORDS: Tourism Management, Tai Lue Community, Culture and Wisdom

บทนำ

การท่องเที่ยวนับว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง ซึ่งก่อให้เกิดรายได้เป็นจำนวนมากทั่วโลก สำหรับในประเทศไทยได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดรายได้ต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนหรือเจ้าของพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ด้วยการนำแนวคิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยชุมชนผู้เป็นเจ้าของพื้นที่มีบทบาทหลักในการจัดการการท่องเที่ยวที่สามารถปกป้องและสงวนรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวและปัจจัยแวดล้อมวัฒนธรรมรวมถึงเพิ่มความเข้มแข็งแก่ชุมชน

การท่องเที่ยวจัดเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดของโลก ดังจะเห็นได้จากการขยายตัวของการท่องเที่ยวทั่วโลกที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกปี และเนื่องจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องทางอ้อมหรือธุรกิจสนับสนุน ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีศักยภาพในการทำรายได้ให้กับประเทศไทยสูง และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมภาคบริการที่มีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย (กาญจนา สุคันธสิริกุล, 2556)

การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อ บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูนเป็นแหล่งที่ตั้งของเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 1,300 ปี มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในเชิงศิลปวัฒนธรรมเป็นอย่างมาก มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งวัดวาอาราม เจดีย์เก่าแก่ และศิลปะล้านนาแท้ที่มีลวดลายอันวิจิตรงดงาม จากหลักฐานทางโบราณสถานและโบราณวัตถุที่กระจายตัวอยู่ตามบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ คือ บริเวณอำเภอเมือง และอำเภอป่าซาง ทำให้เกิดการฟื้นฟูและการพัฒนาความเป็นเมืองเก่าแก่ด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในระดับประเทศอีกแห่งหนึ่ง ปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมานมัสการพระบรมธาตุหริภุญไชยก่อนการเดินทางต่อไปไปยังจังหวัดเชียงใหม่ โดยไม่ค้างคืนหรือเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวอื่นในจังหวัดลำพูน แม้ว่าจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดลำพูนได้พยายามประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวแห่งอื่นในจังหวัดลำพูนให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักในฐานะเมืองที่มีคุณค่าด้านประวัติศาสตร์วัฒนธรรมมีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากเมืองอื่นในภาคเหนือ (เจดศักดิ์ มานะ, 2559)

ในปัจจุบันความเจริญทางสังคมและเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างรวดเร็วส่งผลให้หลายชุมชนในประเทศไทยเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต ความเชื่อ วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ดั้งเดิมของชุมชน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจถูกกลดทอนหรือหลงลืมไปในกระแสของความทันสมัยและวัฒนธรรมจากภายนอก การสูญเสียเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมดังกล่าวไม่เพียงแต่ทำให้ชุมชนขาดความโดดเด่น แต่ยังส่งผลกระทบต่อความสามัคคี ความภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง และการพัฒนาความยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว ชุมชนไทลื้อบ้านแพะตันยางงาม ในตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน เป็นตัวอย่างของชุมชนที่มีทรัพยากรทางวัฒนธรรม

และประเพณีดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ศิลปะการทอผ้า การฟ้อนรำ และภาษาไทลื้อ ซึ่งสะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชาวไทลื้อที่มีคุณค่าและควรค่าแก่การอนุรักษ์ อย่างไรก็ตาม การขาดซึ่งการจัดการและการส่งเสริมทรัพยากรท่องเที่ยวในรูปแบบที่เหมาะสมอาจทำให้เอกลักษณ์เหล่านี้เสื่อมถอยหรือสูญหายไปในช่วงเดียวกัน ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งเป็นการนำทรัพยากรทางวัฒนธรรมมาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จึงสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนได้ หากมีการจัดการที่เหมาะสมและสร้างสรรค์ การจัดการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ช่วยอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม แต่ยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน และส่งเสริมความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเองการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ในชุมชนไทลื้อบ้านแพะตันยางงาม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิม รวมถึงสร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ ทั้งนี้ การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญในการวางรากฐานให้การพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์วัฒนธรรมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจของชุมชนในอนาคต

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน
3. เพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชนไทลื้อ บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน บนพื้นฐานแนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แนวคิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรม แนวคิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ และแนวคิดศักยภาพของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรไทลื้อที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 289 คน

รูปแบบการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้กำหนดรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาคำตอบเกี่ยวกับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อบ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ โดยใช้การตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกันเพื่อหาคำตอบในการหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอปานธิ จังหวัดลำพูน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้มาจากการสุ่มตัวอย่าง Taro Yamane ซึ่งเป็นที่นิยมใช้ในการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการสำรวจประชากรไทลื้อที่อาศัยอยู่ในชุมชนบ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอปานธิ จังหวัดลำพูน จำนวน 289 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลของกลุ่มไทลื้อที่อาศัยอยู่ในชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอปานธิ จังหวัดลำพูน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายครบถ้วนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบ่งเป็น 4 ตอนด้วยกัน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนไทลื้อ ในการเสริมสร้างความรู้ ซึ่งจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชนที่มีผลต่อ การท่องเที่ยวของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอปานธิ จังหวัดลำพูน

ตอนที่ 3 รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อ ซึ่งเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ ศึกษาารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอปานธิ จังหวัดลำพูน

ตอนที่ 4 แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อ ซึ่งจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ เพื่อหาแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงามตำบลบ้านธิ อำเภอปานธิ จังหวัดลำพูน

การสร้างแบบสอบถาม เริ่มจากการศึกษารายละเอียดของแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จากตำรา เอกสาร วารสาร สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสังเคราะห์กำหนดกรอบแนวคิด และนำไปสร้างเครื่องมือแบบสอบถามภายใต้ขอบเขตของการดำเนินงานวิจัย เมื่อเสร็จแล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มโหล้อบ้านอิหลวง สุดท้ายนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ค่าสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยที่ (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการตอบตามวัตถุประสงค์งานวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนโหล้อบ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านอิ อำเภอบ้านอิ จังหวัดลำพูน สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส ช่วงอายุระหว่าง 36-50 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000–20,000 บาท รายจ่ายต่อเดือนอยู่ที่ 20,000–30,000 บาท และมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำพูน

ศักยภาพของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนโหล้อบ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านอิ จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.41 โดยแหล่งท่องเที่ยวมีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.56 ด้านที่พักแรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.38 โดยมีที่พักให้เลือกอย่างหลากหลายรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.54 ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและความสะดวกในการคมนาคม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.44 โดยชุมชนมีความเชื่อมโยงใกล้เคียงแหล่งท่องเที่ยวหลัก อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.58 ด้านกิจกรรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.45 โดยกิจกรรมของชุมชนมีความโดดเด่น น่าดึงดูดใจ และกิจกรรมของชุมชนมีให้เลือกทำหลากหลาย อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.53 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.38 โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้เลือกอย่างหลากหลายรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.52 ด้านองค์กรชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.43 โดยชุมชนมีการรวมกลุ่มกันภายในชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.50 ด้านการจัดการ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.18 โดยชุมชนมีการกระจายรายได้ผลประโยชน์ภายในชุมชน อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.38 ด้านการเรียนรู้

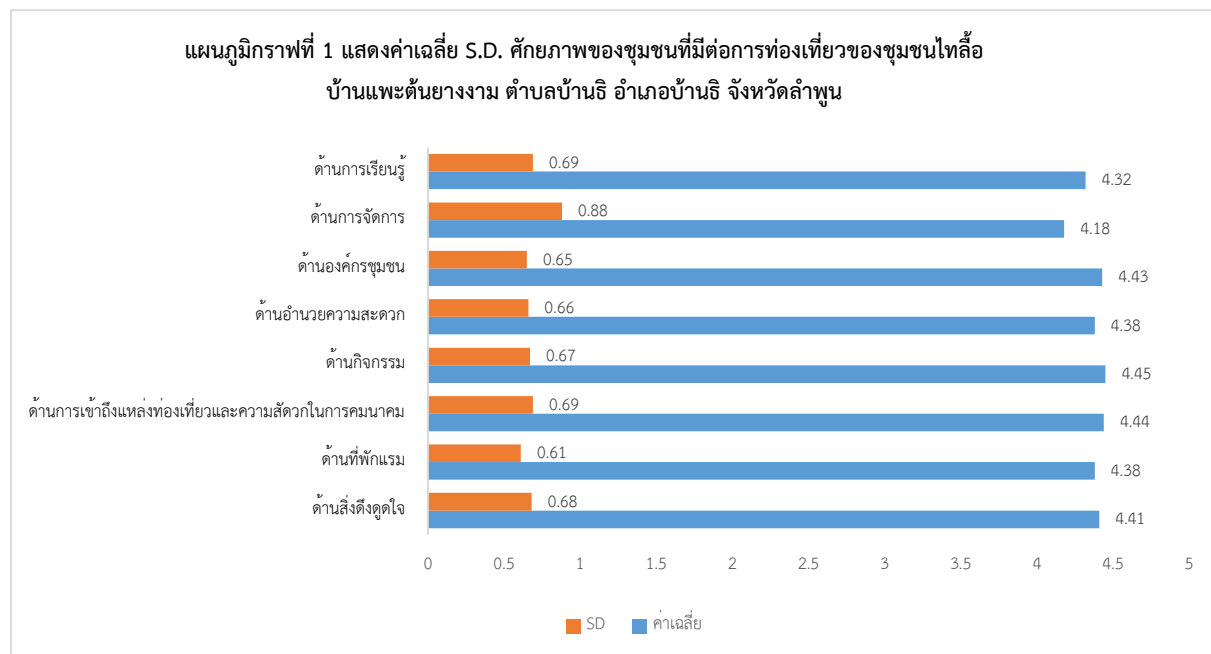
อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.32 โดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนวิถีชีวิตของชุมชน
อยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.39

ภาพที่ 1 ธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ของชุมชน
ที่มา: (ทีดับบลิวเอ็ม, 2565)

ภาพที่ 2 วัฒนธรรมประเพณีที่มีความโดดเด่น
ที่มา: (ทีดับบลิวเอ็ม, 2565)

ภาพที่ 3 แผนภูมิศักยภาพของชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยวของชุมชนไทลื้อ
บ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

จากการศึกษาศักยภาพของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนไทลื้อบ้านแพะต้นยางงามจะเห็นว่าด้านสิ่งดึงดูดใจ พบว่า ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยว มีวัฒนธรรมประเพณีที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น มีที่พักอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับแหล่งท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกสบาย กิจกรรมของชุมชนมีผู้ให้ความรู้หรือผู้ดูแลในการทำกิจกรรม มีร้านขายของที่ระลึกให้บริการ อีกทั้ง ชุมชนยังมีปราชญ์ผู้มีความรู้เป็นตัวแทนของชุมชน ชุมชนมีการให้คำแนะนำให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน หรือแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนวิถีชีวิตของชุมชน

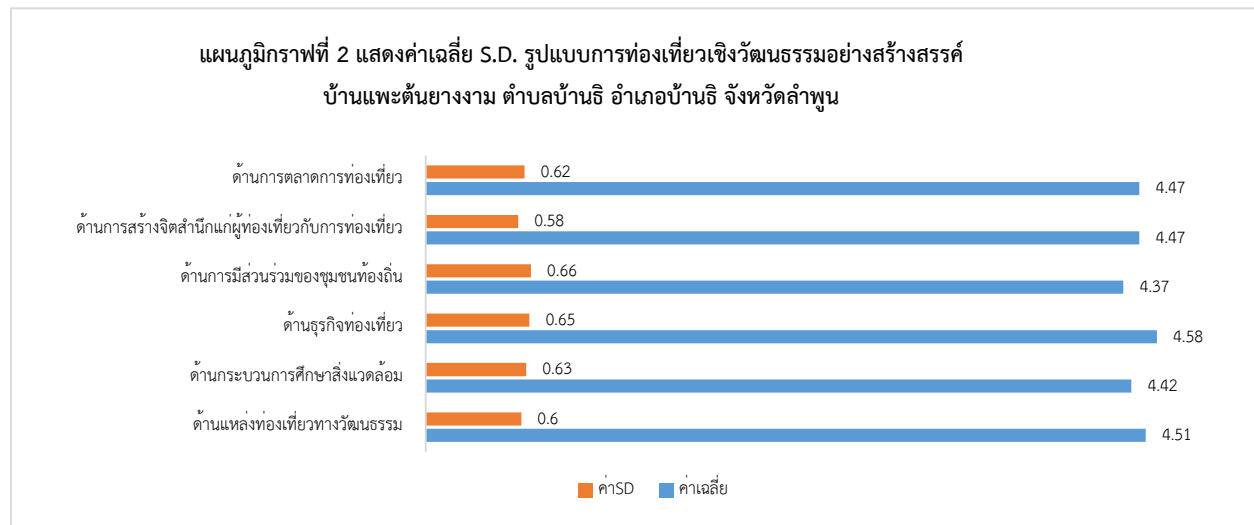
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อบ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.51 โดยในชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.58 ด้านกระบวนการศึกษาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.42 โดยในชุมชนมีลำธารที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.71 ด้านธุรกิจท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.58 โดยในชุมชนมีการวางแผนระบบธุรกิจชุมชนที่ชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.70 ด้านการตลาดท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.47 โดยมีแหล่งที่พักรับรองสำหรับนักท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.57 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.37 โดยความสามัคคีของประชาชนช่วยสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.60 ด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.47 โดยเกิดความสามัคคี ในชุมชนและได้แลกเปลี่ยนมุมมองของผู้ใหญ่และเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.67

ภาพที่ 4 สถาปัตยกรรมเก่าแก่ดั้งเดิมในท้องถิ่น
ที่มา: (ทีดับบลิวเอ็ม, 2565)

ภาพที่ 5 การแสดงความเป็นมาของท้องถิ่น
ที่มา: (ทีดับบลิวเอ็ม, 2565)

ภาพที่ 6 แผนภูมิรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ บ้านแพะตันยางงาม
ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

จากการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อบ้านแพะตันยางงาม จะเห็นได้ว่า ในชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวิถีชีวิต เสื้อผ้า และเครื่องแต่งกาย ชุมชนไทลื้อได้มีการสอดแทรก จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ในการท่องเที่ยว ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมในชุมชนมีร้านสินค้าโอท็อป (OTOP) ความน่าสนใจและมีเอกลักษณ์ ของอุโบสถ บ้านแพะตันยางงาม ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับประชาชนทำให้ชุมชนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนด และในชุมชนได้มีการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนในชุมชน

แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะตันยางงาม ตำบล บ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านพื้นที่การท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.56 โดยคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของทรัพยากรท่องเที่ยวละวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.80 ด้านการจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.61 โดยจัดบุคลากรรองรับสำหรับการท่องเที่ยว อย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.73 ด้านกิจกรรมและกระบวนการ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.62 โดยจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของไทลื้อ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.74 ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.52 โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วม

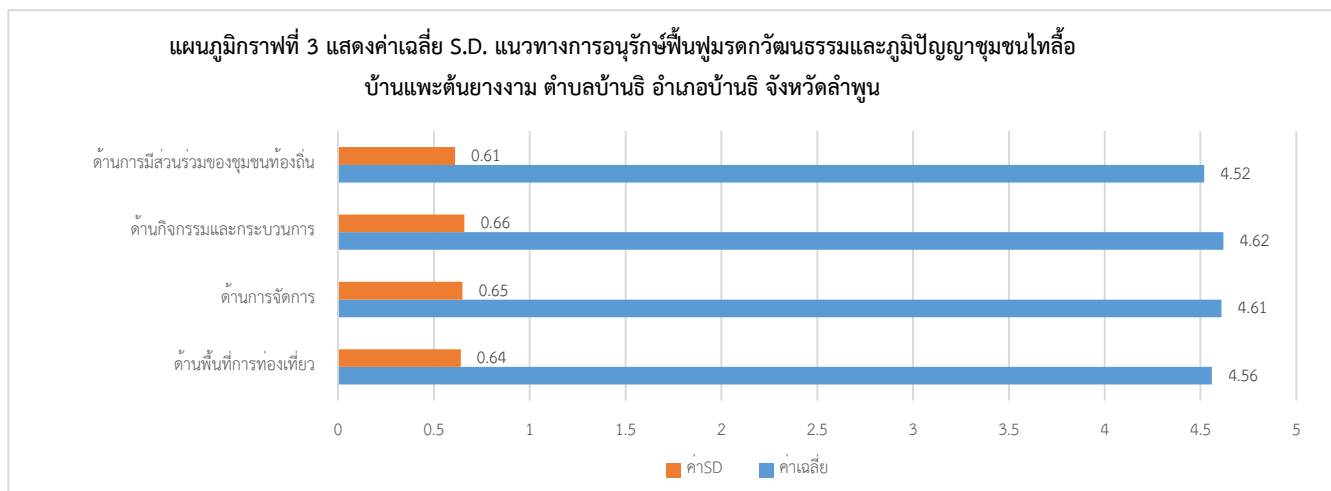
ในการส่งเสริมและสนับสนุนจัดกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อสืบสานภูมิปัญญาชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยที่ 4.65

ภาพที่ 7 กิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชน
ที่มา: (ทีดับบลิวเอ็ม, 2565)

ภาพที่ 8 ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน
ที่มา: (ทีดับบลิวเอ็ม, 2565)

ภาพที่ 9 แผนภูมิแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
ชุมชนบ้านแพะตันยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

จากการศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อบ้านแพะตันยางงาม แสดงถึงการจัดพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับทำเลที่ตั้ง คำนึงถึงระบบสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ จัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมและประเพณีของชาวไทลื้ออย่างลึกซึ้ง และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนจัดกิจกรรม ตามประเพณีท้องถิ่นเพื่อสืบสานภูมิปัญญาชุมชน

อภิปรายผล

จากการศึกษา “การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน” โดยการรวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลที่ได้แล้ว สามารถนำมาอภิปรายผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) ศักยภาพของชุมชนที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนที่เน้นการท่องเที่ยวแบบเชิงวัฒนธรรมสะท้อนถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นกิจกรรมร่วมกับชุมชน โดยชุมชนมีกิจกรรมที่น่าสนใจ เรียนรู้วิถีชีวิต มรดกวัฒนธรรม และกิจกรรมนันทนาการของชุมชนท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวของชุมชนที่ พยอม ธรรมบุตร (2548, อ้างถึงใน ประกาศ ปาวา ทองสว่าง และ เกิดศิริ เจริญวิศาล, 2563) ได้กล่าวว่า การท่องเที่ยวซึ่งให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจะสนใจวิถีชีวิต มรดกวัฒนธรรม ศิลปะ อุตสาหกรรม และกิจกรรมนันทนาการของชุมชนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวจะเยี่ยมชมและศึกษาแหล่งท่องเที่ยวและงานแสดงสินค้า หัตถกรรม พิพิธภัณฑสถานทุกประเภท ศิลปะการแสดง และทัศนศิลป์ ตลอดจนแหล่งมรดกต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ อินกล้า (2560) จากการศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยชุมชนหยงสตาร์ ตำบลท่าข้าม อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง สะท้อนให้เห็นว่า กิจกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและนำเสนอประสบการณ์ การท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยวธรรมชาติที่บริสุทธิ์และผู้คนที่เปี่ยมมิตรที่พร้อมให้การบริการที่มีคุณภาพสูงเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธง คำเกิด, อุทุมพร เรืองฤทธิ์, เพียงฤทัย เสงี่ยมศิลป์, จิตราภรณ์ เถรวัตร และ ชิดชนก มากจันทร์ (2564) จากการศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานรากวิถีชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืนของตำบลต้นตาล อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การจัดการท่องเที่ยวโดยมีกิจกรรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิต ภูมิปัญญาชาวบ้านของชุมชนผ่านฐานการเรียนรู้และกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของคนไทลื้อมากยิ่งขึ้น

2) รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า ชุมชนมีการวางแผนระบบธุรกิจชุมชนที่ชัดเจน คนในชุมชนร่วมกันคิดร่วมตัดสินใจ วางแผนรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน รวมถึงการเลือกจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการซื้อสินค้า ซึ่งสามารถหารายได้ให้ชุมชนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนของทิพย์สุดา พุฒจร (2559, อ้างถึงใน ธง คำเกิด, อุทุมพร เรืองฤทธิ์, เพียงฤทัย เสงี่ยมศิลป์, จิตราภรณ์ เถรวัตร และ ชิดชนก มากจันทร์, 2564) กล่าวว่า เป็นการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานทรัพยากรในชุมชนโดยภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้คนในชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมกันทำ ร่วมรับผลประโยชน์

และตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาสินี ธนพิทักษ์, วิวัฒน์ ฤทธิมา, ณตিকা ไชยานุพงศ์ และศิริชัย กุมารจันทร์ (2561) จากการศึกษาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมฝ่ายมีชีวิตจากภูมิปัญญาชุมชนตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง พบว่า ชุมชนศึกษาเรียนรู้ร่วมกันในการสำรวจวางแผน โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพ (PDCA) และสร้างเส้นทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมฝ่ายมีชีวิตจากภูมิปัญญาชุมชน ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง อีกทั้งชุมชนยังสามารถพัฒนาศักยภาพความพร้อมของตนเองในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมฝ่ายมีชีวิต และสามารถเป็นต้นแบบในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธง คำเกิด, อุทุมพร เรืองฤทธิ์, เพียงฤทัย เสงี่ยมศิลป์, จิตราภรณ์ เถรวัตร และ ชิตชนก มากจันทร์ (2564) จากการศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานรากวิถีชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืนของ ตำบลต้นตาล อำเภอสองพี่น้อง จังหวัด สุพรรณบุรี พบว่า รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานรากวิถีชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชน ตำบลต้นตาล เป็นกระบวนการตั้งแต่การวางแผน การกำหนดเป้าหมายร่วมกันที่ชัดเจน รวมถึงผลลัพธ์ของการบูรณาการการทำงานร่วมกันในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งจากการศึกษาทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน โดยมีโครงสร้างการจัดการการท่องเที่ยว โดยชุมชนบนฐานรากวิถีชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนตำบล ต้นตาล เป็นโครงสร้างการทำงานร่วมกันของตำบลต้นตาล ที่ได้มีกำหนดโครงสร้าง บทบาทหน้าที่ และ ความรับผิดชอบ โดยโครงสร้างการทำงานของการท่องเที่ยวตำบลต้นตาลมีรูปแบบการทำงานที่มีลักษณะ ไม่ซับซ้อน

3) แนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อ บ้านแพะต้นยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน พบว่า ชุมชนคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของทรัพยากรท่องเที่ยวและ วัฒนธรรม อันเป็นสิ่งที่แสดงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยเป็นรากฐานของการสร้างสรรค์ ความสามัคคี และ ความมั่นคงเป็นการแสดงออกถึงความภาคภูมิใจร่วมกันที่ได้ประพฤติในสิ่งที่ตั้งงามมีคุณธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม พัฒนาประเทศชาติ ชุมชนควรให้ความสำคัญกับการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทลื้อ โดยดำเนินการเผยแพร่วัฒนธรรมไทลื้อผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน นอกจากนี้ ควรมี การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทลื้อ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลและพื้นที่สำหรับการศึกษาวัฒนธรรม รวมถึงการพัฒนาโฮมสเตย์ในชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้มีโอกาสศึกษา เรียนรู้ และสัมผัส ประสบการณ์จริงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทลื้อโดยตรง สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ ท่องเที่ยวของพจนา สวนศรี (2546, อ้างถึงใน จิราภรณ์ แก้วมณี, 2557) ได้อธิบายความเป็นไปเพื่อให้เห็นจุดยืน ของการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ชุมชนเป็นเจ้าของชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดทิศทาง ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง ยกย่องคุณภาพชีวิต มีความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม

เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่คนท้องถิ่นและมีการกระจายรายได้สู่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจต่อบทบาทของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ อินกล้า (2560) จากการศึกษาเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนหนองสตาร์ ตำบลท่าข้าม อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง พบว่า แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชน มุ่งเป้าหมายไปที่การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการสร้างงานและรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น นอกเหนือจากแหล่งรายได้หลักที่มีอยู่โดยการรักษาสีงแวดล้อมและวัฒนธรรมเอกลักษณ์ให้เป็นจุดเด่นของชุมชน เน้นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและนำเสนอประสบการณ์การท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งผู้มาเยือนสามารถสัมผัสธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แท้จริง มีการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นพร้อมกับกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับร่วมกัน เป็นสถานที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนระดับแนวหน้าในภาคใต้ของประเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา วงศ์เจริญชัยกุล (2561) จากการศึกษาเรื่องการศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี พบว่า การแสดงคงความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น และยังสามารถดำรงรักษาความดั้งเดิมได้เป็นอย่างดี นำมาสู่แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้วยการพัฒนาให้เป็นเมืองที่รักษาความเป็นมรดกของท้องถิ่นไว้ ส่งเสริมงานประเพณีที่ขึ้นชื่อของแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอและจังหวัด อีกทั้งยังเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้แพร่หลายเข้าถึงง่าย โดยการร่วมมือทั้งภาครัฐองค์การภาคเอกชนและคนในท้องถิ่น และส่งเสริมสินค้า OTOP เป็นสินค้าหลักเพื่อเป็น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สมบูรณ์และยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์โดยชุมชนไทลื้อบ้านแพะตัน ยางงาม ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน ทำให้ทราบถึงลักษณะของศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนไทลื้อ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ของชุมชนไทลื้อแนวทางการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนไทลื้อ ดังต่อไปนี้

1) ผู้สนใจสามารถนำข้อมูลการวิจัยไปศึกษาต่อได้และสามารถศึกษาการดำเนินการวิจัย เพื่อนำไปศึกษาหัวข้อแนวทางการออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เช่น การผสมผสานกิจกรรมทางวัฒนธรรม การเรียนรู้ภูมิปัญญา และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือหัวข้อวิจัยวิธีการเพิ่มมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การสร้างเรื่องราว (Storytelling) ที่เชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวไทลื้อ

2) ชุมชนควรมีการถ่ายทอดบทเรียน การทบทวนความรู้ และประสบการณ์จากกระบวนการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนและการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนการสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการประยุกต์เข้ากับวิถีภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน เพื่อขับเคลื่อนพลังและความสามารถของคนในชุมชนมากขึ้น

3) จากการดำเนินงานวิจัยทำให้พบว่า การจัดการศึกษาที่นำเอกลักษณ์ของท้องถิ่นมาสืบสานให้เยาวชนได้เรียนรู้เพิ่มเติมเป็นสิ่งที่ดี การอบรมสามารถเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ ต่อยอดองค์ความรู้ อีกทั้งการมีหน่วยการเรียนรู้ท้องถิ่นนั้นเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น และมีความสามารถในการจัดการศึกษาได้ตรงตามนโยบายการเรียนรู้ตลอดชีวิตสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและทำให้เยาวชนได้รับโอกาสในการพัฒนาอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ภาครัฐควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว

1) บริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนใช้กลยุทธ์การตลาดเชิงรุก โดยสร้างกิจกรรมทั้งระดับภายในจังหวัด และระดับประเทศ

2) ร่วมมือกับชุมชนในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวและวิถีชีวิตให้คงสภาพเดิม

3) เพิ่มความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวมถึงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

4) ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วยการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวมากขึ้น มีการอบรมเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถในการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวได้ และสร้างความตระหนักให้เยาวชนมีความห่วงใยทรัพยากรในท้องถิ่นของตน เช่น จัดอบรมมัคคุเทศก์น้อยและผู้นำเที่ยวชุมชน เป็นต้น

5) เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งด้านคมนาคม ห้องน้ำสำหรับคนพิการ และสร้างความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา สุคันธสิริกุล. (2556). *การพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- จิราภรณ์ แก้วมณี. (2557). *การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านหัวเขาจีน อำเภอบางบาล จังหวัดราชบุรี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจดศักดิ์ มานะ (2559). *แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยววัดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ธง คำเกิด, อุทุมพร เรืองฤทธิ์, เพียงฤทัย เสี่ยงมศิลป์, จิตราภรณ์ เถรวัตร, ชิตชนก มากจันทร์. (2564). *การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบนฐานรากวิถีชีวิตชุมชนอย่างยั่งยืนของ ตำบลต้นตาล อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ประกาศ ปาวา ทองสว่าง และ เกิดศิริ เจริญวิศาล. (2563). *การวิเคราะห์ความหลากหลายทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมสู่การศึกษาการท่องเที่ยวพหุวัฒนธรรม*. การประชุมวิชาการระดับชาติด้านการบริหารจัดการ ครั้งที่ 12 ประจำปี 2563 (น. 504-519). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิลาสณี ธนพิทักษ์, วิวัฒน์ ฤทธิมา, ณติกา ไชยานุพงศ์ และ ศิริชัย กุมารจันทร์. (2561). *การจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมฝ่ายมีชีวิตจากภูมิปัญญาชุมชนตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง*. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 14(2), 28-38.
- สุกัญญา วงศ์เจริญชัยกุล. (2561). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุชาติ อินกล้า (2560). *การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ชุมชนหอยสตาร์ ตำบลท่าข้าม อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย.
- Joy Twm. (2565). *แหล่งท่องเที่ยวชุมชนไทลื้อบ้านธิ*. สืบค้นจาก <http://www.facebook.com/joy.twm?mibextid=ibOpuv>